

Aangaande mij en mijn huis

Periodethema: Roeping en keuze
Jozua 24: 1-28

VOORAF

Dit is de derde vertelling in een serie over het thema kiezen. De vorige keren ging het over Abram en Lot en over Mozes' keus en roeping.

UITLEG VAN DE TEKST

Jozua roept de stammen van Israël bijeen. De oudsten, de oversten, de rechters en opzieners moeten, als vertegenwoordigers van heel Israël, naar Sichem toekomen. Het feit dat er gezegd wordt dat zij zich stelden voor het aangezicht des Heeren, wijst op het gegeven dat er in Sichem een altaar stond of dat de ark daar was neergezet. De reden van deze samenkomst is dat Jozua als leider afscheid neemt van het volk. Jozua houdt een uitgebreide toespraak en vernieuwt het verbond met de HEERE. In zijn toespraak blikt Jozua terug op de geschiedenis van Israël. Hij doet dat in de Naam van de HEERE: 'Zo zegt de HEERE, de God van Israël.' Jozua spreekt over de tijd van de aartsvaders, over de verlossing uit Egypte, over de verovering van het gebied aan de andere kant van de Jordaan (het zgn. Overjordaanse) en over de verovering van Kanaän. Jozua laat op die manier aan het volk zien dat zij hun bestaan aan de HEERE te danken hebben. Hij heeft hen bewaard en Hij heeft hen het beloofde land Kanaän in handen geven. Daarbij heeft het volk niets om zichzelf op te beroemen. Het is Gods trouw en genade dat zij niet zijn verteerd. Tegen de achtergrond van Gods grote daden zet Jozua de oproep om de HEERE te dienen en het verbond wat Hij sloot te houden. De HEERE is het toch immers waard om gediend te worden. Het valt op dat in de verzen 14 en 15 het woord 'dienen' niet minder dan zeven keer voorkomt. Daarbij moet de HEERE oprecht en met het hele hart worden gediend.

Er mag geen plaats zijn voor de andere goden. De goden, die hun voorouders geëerd hebben, moeten worden weggedaan. Jozua houdt rekening met de mogelijkheid dat ze de HEERE niet willen dienen (dat kwaad is in hun ogen). Hij zegt hen dat ze nu nog kunnen kiezen voor de goden van hun vaders. Jozua zelf is er echter duidelijk in wat hij doet. Hij en zijn huisgezin zullen de HEERE dienen. Het volk reageert door te zeggen dat het verre van hen is de HEERE te verlaten en andere goden na te volgen en te dienen. Zij belijden dat de HEERE hun God is. Hij is de God Die hen bevrijdde uit Egypte en hen leidde door de woestijn. De HEERE heeft hen Kanaän als land gegeven. De inwoners van dat land heeft Hij verdreven. Jozua zegt daarop tegen het volk dat zij de HEERE niet zullen kunnen dienen. De HEERE is toch immers heilig, Hij ijvert voor Zijn eer, Hij zal geen enkele zonde van het volk door de vingers kunnen zien. Gods houdt Zijn zegen in en zendt Zijn oordelen als het volk een eigen weg gaat en Hem niet van harte dient. Het volk houdt echter vol dat zij de HEERE zullen dienen. Zij zeggen 'nee' tegen het dienen van andere goden dan de HEERE. Tot tweemaal toe heeft het volk dit gezegd. Jozua houdt hen hier verantwoordelijk voor. Het volk is getuige over zichzelf dat ze de HEERE gekozen hebben boven de andere goden. Opnieuw stemt het volk ermee in. Jozua roept daarna het volk op alle vreemde goden weg te doen. Hoewel het volk niet openlijk de afgoden dient, blijkt dat in het verborgene wel te gebeuren. Het hart van het volk moet helemaal gericht zijn op de HEERE. Het volk herhaalt de reeds eerder uitgesproken belofte. Zij zullen de HEERE dienen en Zijn stem zullen zij gehoorzaam zijn. Nu is het moment aangebroken om het verbond met de HEERE te vernieuwen.

Het volk stemt plechtig in met de bepalingen die bij dat verbond horen (zie Ex. 24, Deut. 27 en Joz. 8). Zij beloven de wet van God te houden.

Jozua schrijft deze zaken in het wetboek van God. Door de belofte van het volk vast te leggen, krijgt het verbond rechtsgeldigheid. Daarna neemt Jozua een grote steen en richt die op onder een boom, een terebint, in Sichem. Deze boom staat op een gewijde plaats. Die steen zal tot een getuige zijn, omdat hij de woorden van God heeft gehoord. Als het volk toch weer in zonden valt, zal deze steen een aanklacht vormen tegen hun daden. Na dit gebeuren sterft Jozua. Hij is honderd en tien jaar oud geworden. Tijdens de regering van Jozua en de oudsten die hem nog gekend hebben, dient het volk de Heere. In het boek Richteren wordt verteld hoe het daarna gaat. Nu worden ook de beenderen van Jozef begraven. Deze beenderen zijn door het volk meegenomen op hun reis door de woestijn om in het beloofde land begraven te worden. Jozefs beenderen waren een teken geweest van het feit dat het volk vanuit Egypte zou terugkeren naar Kanaän. Die belofte is vervuld. De beenderen kunnen en mogen nu begraven worden. In dit hoofdstuk wordt ook het sterven van Eleazer, de zoon van Aäron, vermeld. Hij wordt begraven op de heuvel van zijn zoon Pinehas.

TER OVERWEGING

- 1 Jozua meet breed uit wat de Heere allemaal voor hen heeft gedaan. Hij doet dat, opdat het volk ziet dat dat consequenties heeft. Gods genade gaat dus voorop. Maar waar God Zijn genadeverbond stelt, mag daar niet vrijblijvend mee worden omgegaan. We worden vermaand en verplicht tot een nieuwe gehoorzaamheid. Als je ziet wie de Heere is, dan zul je toch niet anders kunnen dan voor Hem neer te vallen, dan verlang je er naar Hem alleen te dienen.
- 2 Jozua roept het volk op te kiezen. Het gaat hier echter niet zonder meer om een keus voor of tegen de HEERE. Die keus hebben zij en wij uiteindelijk allemaal al gemaakt. In het paradijs kozen wij allemaal tegen de HEERE en voor de duivel, de zonde en de dood. Die keus kunnen wij vanuit onszelf niet herroepen. Die keus moeten wij wel als zonde belijden. Wij moeten belijden dat wij vanwege onze zonde de verzoenende kracht van het offer van de Heere Jezus nodig hebben. We moeten daarom tot Hem gaan. De droefheid tot God werkt immers een onberouwelijke bekering tot zaligheid.

Wij kunnen tot geloof en tot bekering komen, omdat God in Zijn gunst en genade op mensen neer ziet. Hij stelt Zijn verbond. Dat is een eenzijdig verbond. Maar Hij roept ons wel op dat verbond te houden. Israël heeft dat bij de Sinai al beloofd. Hier roept Jozua op te volharden in die keus. Jozua overtuigt hen ervan dat ze dat in eigen kracht niet zullen kunnen doen. Vanuit zichzelf zullen ze toch nog op twee gedachten blijven hinken. Als je je eigen hart kent, zul je moeten erkennen dat het dienen van de HEERE van de HEERE Zelf afhankelijk is. Maar waar je het daarin van de HEERE alleen verwacht, zal Hij je ook daarin geven wat je nodig hebt. Hij zegt toch immers Zelf: 'Al wat u ontbreekt, schenk Ik, zo gij het smeekt, mild en overvloedig.'

- 3 Aan het eind van het boek Jozua worden niet minder dan drie begrafenissen vermeld. De drie graven die gedolven worden, laten iets zien van de kracht van Gods beloften. Gods woorden zijn geen loze woorden. De Heere gaat door. Het volk woont in het beloofde land. Voor wie gelooft, ligt achter de dood het leven. Wat is het heerlijk als je zeggen kunt: 'Na de dood is het leven mij bereid, God neemt mij op in Zijn heerlijkheid.'
- 4 Wellicht kan vanuit dit gedeelte een lijn worden getrokken naar de principiële keus voor begraven boven cremieren. De Israëlieten mogen hun doden niet verbranden gelijk de heidenen. Hier zie je dat ze naar Gods bevel hun doden dan ook begraven. Wij hebben onze doden te begraven met het oog op de opstanding uit de doden.

GELOOFSLEER

God biedt ons Zijn genade aan. Daar staat tegenover dat we daar niet vrijblijvend mee om mogen gaan. Dat zijn ook woorden die we horen tijdens de doop en die ook klinken in de Heidelbergse Catechismus, zondag 26 en 27 en de Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 34. God geeft ons Zijn genade, maar verwacht daarop het antwoord van gehoorzaamheid. Telkens wanneer gedoopt wordt, wordt de gemeente daar ook weer aan herinnerd. De tweede lijn naar de geloofsleer heeft te maken met de wederkomst van Christus en de opstanding van de doden. Daarom begraven we onze doden en cremieren ze niet. We zaaien met het oog op de grote oogst op de dag van de wederkomst van de Heere Jezus, dan zullen alle doden verrijzen. Zie 1 Kor. 15 en ook Heidelbergse Catechismus, zondag 17 en zondag 21 vraag en antwoord 57.